

ін. У роботі представлено комплексний аналіз теоретичних аспектів конкурентоспроможності фінансових установ та послуг, що вони надають на прикладі найбільш чисельних представників ринку фінансових послуг – банків. Посилення конкуренції відбувається в умовах фінансової нестабільності, а також значного зниження рівня довіри клієнтів до банківських установ. Саме конкуренція у банківському секторі спонукає до розширення спектру продуктів та послуг вищої якості та за доступними цінами.

Список використаних джерел:

1. Аналіз банківської діяльності : підручник за ред. А. М. Герасимовича. – К. : КНЕУ, 2004. – 599 с.
2. Васильєва Т. А. Діяльність банківських установ на ринку інноваційного інвестування: методологічні засади : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Т. А. Васильєва. – Суми, 2008. – 38 с

УДК 658.17

***Пінчук А.С., Холявко Н.В.,**
факультет економіки та управління
«Менеджмент бізнес-організацій», 3 курс , спеціальність бе04
Науковий керівник — Ушеренко С.В.,
к.е.н., доцент кафедри
корпоративних фінансів і контролінгу
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

Формування вихідних грошових потоків на підприємстві

Актуальністю проблеми є фінансово-господарська діяльність підприємства тісно пов'язана з рухом на підприємстві грошових коштів, результатом якого є формування вхідних й вихідних грошових потоків. Ефективність управління ними залежить від реалізації поточних й довгострокових цілей та завдань компанії, виконання зобов'язань перед кредиторами, стабільності виробничої діяльності та фінансової стійкості. Тому особливе значення має підвищення

якості управління грошовими потоками, що насамперед є основними показниками ефективності діяльності підприємства.

Вихідний грошовий потік – сукупність розподілених у часі фактів вибуття грошових коштів та їх еквівалентів, що генеруються суб'єктом господарювання у результаті його операційної, інвестиційної та фінансової діяльності [8]

Грошовий потік класифікується як вихідний, якщо рух грошових коштів у межах таких грошових потоків призводить до зменшення абсолютної вартості грошових коштів та їх еквівалентів, доступних для суб'єкта господарювання в певний момент. Вихідні грошові потоки підприємства включають: оплату рахунків постачальників; погашення банківських позик; виплата дивідендів власникам корпоративних прав; викуп корпоративних облігацій; фінансування придбання основних засобів та нематеріальних активів; сплата податків; вигоди працівникам та інші. Слід також зазначити, що відтік грошових коштів забезпечує низку функцій, включаючи: фінансування потреби підприємства у капіталі на основі грошових коштів, що утворюються в межах вхідних грошових потоків; забезпечення виконання поточних зобов'язань підприємства; виконання зобов'язань між суб'єктами господарювання в рамках господарських договорів.[4]

У цьому випадку управління вихідними грошовими потоками слід розглядати як послідовний процес постановки завдань та їх виконання, що передбачає виконання наступних етапів: визначення переліку вихідних грошових потоків на підприємстві та джерел їх формування; визначення суми абсолютної суми; аналіз факторів, що впливають на формування окремих грошових потоків в абсолютній кількості та в часі; визначення впливу грошових потоків на поточний фінансовий стан та кінцеві результати фінансово-господарської діяльності підприємства; контроль за формуванням грошових потоків та прийняттям рішень щодо їх управління. [6]

Проаналізуємо склад та структуру вихідного грошового потоку на досліджуваному підприємстві «Світоч» (табл. 1).

Таблиця 1. Склад і структура вихідного грошового потоку ПАТ «Світоч»

Показники	2016	2017	2018	Зміна	
				2016-2017	2018-2017
Вихідний грошовий потік від операційної діяльності: – сума, тис. грн.	334879	119539	241216	-215340	121677
– питома вага, %	83,6	75,9	81,9	-7,8	6,0
Вихідний грошовий потік від фінансової діяльності: – сума, тис. грн.	53394	31866	41405	-21528	9539
– питома вага, %	13,3	20,2	14,1	6,9	-6,1
Вихідний грошовий потік від інвестиційної діяльності: – сума, тис. грн.	12542	6165	11883	-6377	5718
– питома вага, %	3,1	3,9	4,0	0,8	0,1
Всього	400815	157570	294504	-243245	136934

(Складено авторами за джерелом [1])

Наведені дані показують, що протягом 2016-2017 років вихідний грошовий потік підприємства скоротився на 243245 тис. грн (або на 60,7%). Вже станом на кінець 2018 року вихідний грошовий потік підприємства зріс на 136934 тис. грн (або на 86,9 %) і становить 294504 тис. грн. Так як в структурі вихідного грошового потоку в 2016-2018р.р. грошовий потік від операційної діяльності займає найбільшу питому вагу, то проаналізуємо його склад та структуру. В 2017 році порівняно з 2016 роком вихідний грошовий потік від операційної діяльності зменшився на 215340 тис. грн, або на 64,3 %. Це відбулось за рахунок скорочення:

- витрат на матеріали для основного виробництва на 145855 тис. грн (або на 73,6%);
- витрат на оплату праці на 22308 тис. грн (або на 51,1 %);
- витрат за енергоносії на 9636 тис. грн (або на 53,5 %);
- витрат на матеріали та послуги для допоміжного виробництва на 7534 тис. грн.(або на 40,9 %);
- суми податків, зборів та інших обов'язкових платежів на 10361 тис.грн (або на 57,9 %);

– інших платежів на 19646 тис. грн. (або на 50,8 %). В 2018 році порівняно з 2017 роком сума вихідного грошового потоку від операційної діяльності зросла вдвічі, тобто на 121677 тис. грн., і становить 241216 тис.грн.

Важливе місце у аналізі грошових потоків має вплив вихідного грошового потоку на грошовий чистий потік підприємства, який є найважливішим результатом фінансової діяльності підприємства. На даному підприємстві чистий грошовий потік склав:

2016 рік: ЧГП = 401268 – 400815 = 453;

2017 рік: ЧГП = 159415 – 157570 = 1845;

2018 рік: ЧГП = 297130 – 294504 = 2626.

Отже, протягом 2016-2018 років сума чистого грошового потоку характеризується позитивною величиною. Так, у 2017 році відносно 2016 р. чистий грошовий потік збільшився на 1392 тис.грн., а в 2018 році порівняно з 2017 роком на 781 тис.грн. Грошових коштів з кожним роком збільшується за суму перевищення грошових надходжень над грошовими виплатами. У даному випадку, у підприємства створюється надлишковий грошовий потік, при якому надходження коштів істотно перевищують реальну потребу підприємства в цілеспрямованій їхній витраті.

Отже, на підприємстві протягом 2016-2018 років спостерігається накопичення надлишкового грошового потоку, а свідченням цього є висока позитивна величина чистого грошового потоку, не використаного в процесі здійснення господарської діяльності підприємства, негативні наслідки якого виявляються у втраті реальної вартості тимчасово вільних коштів унаслідок інфляції, втраті потенційного доходу від невикористання частини грошових коштів у сфері короткострокового інвестування, що в кінцевому результаті також негативно позначається на рівні рентабельності активів і власного капіталу підприємства. Таким чином, виникнення на підприємстві надлишкового грошового потоку свідчить про неефективне використання фінансових ресурсів.

Оптимізація надлишкового грошового потоку пов'язані здебільшого з активізацією інвестиційної діяльності підприємства, спрямованої на: дострокове

погашення довгострокових кредитів банку; збільшення обсягу реальних та фінансових інвестицій; прискорення періоду розробки реальних інвестиційних проектів і початку їхньої реалізації; збільшення обсягу розширеного відтворення операційних необоротних активів.

Список використаних джерел:

1. Сайт платформи YouControl [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://youcontrol.com.ua/>
2. Бригхем Ю. Финансовый менеджмент: полный курс в 2 т. / Ю. Бригхем, Л. Гапенски; пер. с англ. под ред. В.В. Ковалева. – СПб.: Экономическая школа, 2018. – 1120 с.
3. Господарський кодекс України : Кодекс України : від 16.01.2003 р. № 436 -IV: Офіц. текст станом на 19.01.2012 р. – <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Гривківська О.В. Дослідження грошових потоків від інвестиційно-фінансової діяльності підприємств / О.В. Гривківська, О.В. Прокопець // Актуальні проблеми економіки. – 2018. – № 5. – С. 69-73.
5. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
Електронний ресурс
6. Клименко О. В. Теоретичне визначення та класифікація грошових потоків підприємства / О. В. Клименко // Ефективна економіка. – 2018. – № 9. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/node/2116>
7. Фінансовий менеджмент: [підручник] / кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2017. – 536 с.

УДК: 65.012.7

*Плахотнюк І. О.,
студентка 4 курсу*

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Формування системи фінансового контролінгу на підприємстві

На сучасному етапі розвитку української економіки ефективність роботи організацій все більше залежить від застосовуваних технологій і методів